

नामांक				Roll No.		

No. of Questions — 25

VU—90—Jyot. Shas.

No. of Printed Pages — 3

वरिष्ठ उपाध्याय परीक्षा, 2014

ज्योतिष शास्त्रम्

समय : 3 $\frac{1}{4}$ घंटे

पूर्णांक : 56

परीक्षार्थिभ्यः सामान्यनिर्देशाः

- (1) परीक्षार्थिभिः सर्वप्रथमं स्वप्रश्नपत्रोपरि नामाङ्काः अनिवार्यतः लेख्याः ।
- (2) सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः ।
- (3) सर्वेषां प्रश्नानामुत्तराण्युत्तरपुस्तिकायामेव लेखनीयानि ।
- (4) एकस्य प्रश्नस्य सर्वे भागाः एकत्र एव लेखनीयाः ।
- (5) सर्वे प्रश्नाः संस्कृतमाध्यमेन उत्तरणीयाः ।

1. किन्नाम अव्यक्त गणितम् ?	$\frac{1}{2}$
2. गुणन करण सूत्रं विलिखित ।	$\frac{1}{2}$
3. यात्रायाः कति भेदाः ?	$\frac{1}{2}$
4. कुण्डल्यां कानि केन्द्राणि ?	$\frac{1}{2}$
5. भावानां नामानि कानि ?	$\frac{1}{2}$
6. रु० 5 रु० 7 अनयो योगं किम् ?	1
7. भभोग परिभाषा लेखनीया ।	1
8. नक्षत्रशूलम् किम् ? लिखत ।	$1 \frac{1}{2}$
9. कानि कुलाकुल नक्षत्राणि ?	$1 \frac{1}{2}$
10. विषम राशौ आद्य होरा कस्य भवति ?	$1 \frac{1}{2}$
11. “ख” संकलनव्यकलन करण सूत्रं लिखत ।	$2 \frac{1}{2}$
12. रु० 8 रु० 4 भागफलं किम् ?	$2 \frac{1}{2}$
13. क 2 क 8 योगान्तरं विधेयम् ।	$2 \frac{1}{2}$
14. भाज्य 221 हार 195 क्षेप 65 गुणकं साधनीयम् ।	$2 \frac{1}{2}$
15. वारशूलदोषस्य परिहारो लेख्य ।	$2 \frac{1}{2}$
16. यात्रायां पथिराहुचक्रम् लिखत ।	$2 \frac{1}{2}$
17. यत्र सूर्योदयः 5.20 जन्म समयश्च अपराह्ने 3.20 तत्र इष्टकालं किम् ?	$2 \frac{1}{2}$
18. कुण्डल्यां त्रिकोणभावानां वर्णनीय विषयाः के ?	$2 \frac{1}{2}$
19. यात्रायां घाततिथयः कानि ? सप्रमाणं लिखत ।	$2 \frac{1}{2}$
20. चन्द्रस्पष्टविधिं सप्रमाणं लिखत ।	$2 \frac{1}{2}$

- 21 यत्र त्रिभुजे भुजमानम् क 5 क 13 तत्र भूमि मानम् किम् ? स्पष्टयत । 4

अथवा

“सार्धं तण्डुलमानकत्रयमहो ” श्लोकानुसारेण गणित प्रक्रिया स्पष्टनीया ।

22. “यदिसमभुविवेणुद्वित्रिपाणि । श्लोकस्य गणितं साधनीयम् । 4

अथवा

यत्र त्रिभुजे आधार मानम् 14 तत्र एक भुजा मानम् 15 अन्य भुजामान 13 तदा लम्ब मानम् साधनीयम् ।

23. वास्तुप्रकरणानुसारेण ध्रुवादिगृहाणां नामानि लेख्यानि । 4

अथवा

गृहारम्भे पञ्चाङ्गशुद्धि वर्णनीया ।

24. गृहारम्भे राहुमुख विचारो लेखनीय । 5

अथवा

गृहारम्भे नक्षत्राणां वाराणाञ्च फलानि लेखनीयानि ।

25. “खषडघ्नं भयातम्” इति श्लोकं प्रपूर्य व्याख्या कार्या । 5

अथवा

अष्टोत्तरी दशामानम् स्पष्टनीयम् ।